

Johann Sebastian Bachs orgelverk - En handbok

För första gången på svenska presenteras nu Johann Sebastian Bachs samtliga orgelverk i en handbok som vänder sig till både tolkar och lyssnare. Bokens författare är ingen mindre än organisten och professorn Hans Fagius.

I bokens första del ges en kortfattad biografi över Bachs liv; någon modernare sådan finns inte på svenska. Här berättar Fagius också om Bachs verksamhet som organist, om orgelmusikens funktion och om de orglar som Bach spelade på. Läsaren får också insikter i Bachs intresse för musikalisk retorik och talsymbolik.

Bokens huvuddel utgörs av verkbeskrivningar av samtliga orgelverk. Varje genre och varje samling inleds med en kort berättelse om bakgrund och innehåll. Verken beskrivs ofta i detalj och med värderande synpunkter. I varje verkbeskrivning ger Hans Fagius också förslag till hur styckena kan registreras och dessutom vissa idéer om interpretation. Ett stort antal illustrerande notexempel förtydligar resonemangen.

"Med fyra ord skulle jag kunna sammanfatta min och tror jag många svenska organisters första och spontana intryck av denna bok: Äntligen allt på svenska! Hans Fagius ... delar generöst med sig av sitt stora kunnande, och det på ett sätt som även gör det intressant för alla läsare, inte bara inbitna 'orgelfreaks' ... Rätt använd kommer Hans Fagius bok om Bachs orgelverk att bli till stor nytta och nöje för många i vårt land, både professionella musiker och kunskapstörstande amatörer, såväl i som utanför den kyrkliga miljön." Martin Riessen, Orgelforum

"Redan förordet är värt pengarna." Så börjar Mats Åberg sin recension i Kyrkomusikernas Tidning. Här är några fler omdömen från samma långa och positiva recension: "Det Hans Fagius gjort är ett enastående arbete ... Det finns ... en aldrig sinande ström av mer eller mindre akademiska artiklar om Bachs musik. Här har vi istället en livs levande människa som är både musikforskare och musikanter. Det finns alltför få av den sorten ... Intressantast i Del II [verkanalyserna] är enligt min mening hur Hans Fagius tecknar varje enskilt verks bakgrund. Vi får veta när och var de komponerades, Bachs inspirationskällor, paralleller till andra verk och jämförelser i sidled och djupled. Författaren lägger i dagen en oerhörd kunskap ... Det är en härligt tjock och vacker bok att hålla i sin hand. Och de många notexemplen, orgelfasaderna och rubrikerna gör texten genombruten och layouten tilltalande." Mats Åberg, KMT

"Fagius bok, som sammanfattar mer än fyrtio års umgänge med Bachs orgelmusik, är kanske i första hand en handbok för organister. Men den har i sin ambition att komma åt orgelns betydelse för Bach blivit något mycket mer än så. Inte minst för dess första del som faktiskt är den första biografien över Bach på svenska i modern tid. Ett avsnitt som belyser Bachs oerhörda nyfikenhet och samlarflit." Martin Nyström, DN, under rubriken "Bachs orgelverk med kunnig drive".

"... förutom att ha en rigorös, rejält detaljerad genomgång av orgelverken, alla!, inkluderande personliga tankar om hur de ska framföras, finns här den första biografien på länge om Bach, där Fagius också kopplar

senare tidens forskningsrön med intresseväckande skrivningar om hur Bach resonerade till det rent biografiska materialet. Bli icke skrämmd, Fagius lägger fram sin sak på ett både inträngande och engagerande sätt som en god pedagog." Betyg 5/5. Jan-Erik Zandersson, Nya Upplagan

Författaren Hans Fagius är välkänd för alla orgelvänner. Hans är född 1951 i Norrköping och är sedan många år en av Sveriges allra främsta och mest aktiva konsertorganister. Efter studier för Bengt Berg, Alf Linder och Maurice Duruflé har han flitigt turnerat som organist i de flesta världsdelar med en repertoar som spänner över alla epoker, men främst med barockmusik och romantisk musik. Som grammofonartist har Hans Fagius, i första hand på det svenska märket BIS, spelat in musik av Liszt, Saint-Saëns, Widor, Karg-Elert, Duruflé och Mendelssohn, samt inte minst en komplett version av Bachs orgelverk.

Efter att i flera år ha varit lärare vid musikhögskolorna i Göteborg och Stockholm är Hans sedan 1989 professor vid Det kgl. danske Musikkonservatorium i Köpenhamn. Han är en eftertraktad lärare vid olika mästarkurser, och är regelbundet jurymedlem vid internationella orgeltävlingar över hela världen. Sedan 1998 är han ledamot av Kungliga Musikaliska Akademien, 2005 mottog han Lunds kommuns kulturpris och 2008 Gotthard Arnérs stipendium för orgelkonstens främjande.

Del I: Bakgrund till musiken

Förord

Kort biografi

Bachs musikaliska språk

Orgelmusikens funktion

Bachs orglar

Del II: Verkbeskrivningar

De fria orgelverken

Koralbundna verk

Orgelbüchlein

Schüblerkoralerna

Leipziger Choräle eller Achtzehn Choräle

Clavier-Übung Dritter Theil

"Kirnbergersamlingen" och "Einzel überlieferten Choräle"

Neumeisterkoralerna

Koralpartitor

Som bilaga till boken medföljer en CD-skiva, inspelad av Hans Fagius på orgeln i Eslövs kyrka i juni 2010.

Förutom några representativa verk från olika perioder och i olika stilar finns här också två stycken som inte tidigare presenterats på den kompletta inspelning som Fagius gett ut på Bis Records: Fantasi c-moll BWV 1121 och koralfantasin över Wo Gott der Herr nicht bei uns hält BWV 1128.

Innehåll CD

Preludium och fuga C-dur BWV 531

Wo Gott der Herr nicht bei uns hält, koralfantasi BWV 1128

Fantasi c-moll BWV 1121

Koraler ur Orgelbüchlein:

Helft mir Gottes Güte preisen BWV 613

Das alte Jahr vergangen ist, à 2 Clav. & Ped. BWV 614

In dir ist Freude BWV 615

Mit Fried und Freud ich fahr dahin BWV 616

Herr Gott, nun schleuss den Himmel auf BWV 617

Preludium och fuga G-dur BWV 541

Concerto a-moll (efter A. Vivaldis Concert a-moll för två violiner, stråkar och continuo op. 3 nr 8) BWV 593

Triosonat G-dur BWV 530

Ur Leipziger Choräle:

Schmücke dich, o liebe Seele, à 2. Clav. et Pedal BWV 654

Preludium och fuga h-moll BWV 544

Orgeln i Eslövs kyrka är byggd 1952 av Flentrop Orgelbouw, Zandaam, Holland. Den genomgick en omfattande reovering 2004, såväl tekniskt som klangligt. Trots att instrumentet måste ses som en neobarock orgel och är kraftigt inspirerat av orgelrörelsens ideal, framstår den som idealisk för Bachs musik, och ett av de främsta instrumenten i sin stil i Sverige.

[Bestil bogen hos Nodehandlaren](#)

[Tlf. 43 53 38 08](tel:43533808)

[E post paaske@nodehandlaren](mailto:paaske@nodehandlaren)